

Rapport Internkontroll 2023

Internkontroll rapport 2023

Kommunstyrelsen

Innehåll

Arboga kommuns internkontrollarbete	2
Riskbedömning	4
Uppföljning	5
Ekonomi	5
Administration	6
Personal.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Verksamhetsspecifik.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Arboga kommuns internkontrollarbete

Internkontroll är en del av ekonomi- och verksamhetsstyrningen och kan definieras som en målmedveten styrningsprocess som syftar till att påverka organisationens beslut och beteende. Vanligtvis sker styrning via olika dokument och policys, reglementen, riktlinjer, ekonomistyrningsprinciper, lagtexter etc. Om ingen kontroll sker av denna styrning skapas förmodligen heller ingen styreffekt. En väl fungerande internkontroll fungerar också som ett skydd för såväl förtroendevalda som anställda mot oberättigade misstankar. Internkontroll är därmed ett verktyg med väsentlig betydelse för såväl den politiska ledningen som för förvaltningen. Kommunallagen (KL) ställer krav på att kommunens styrelse och nämnder har en tillräcklig internkontroll.

KL 6 Kap 6§: Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Internkontroll handlar om tydlighet, ordning, att veta hur det går i verksamhet och ekonomi samt att på en rimlig nivå säkerställa:

- att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv, det vill säga god ekonomisk hushållning,
- att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- att gällande lagar och regler, reglementen, policys, riktlinjer som finns följs,
- att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En god intern kontroll ska således bidra till att ändamålsenligheten stärks och att verksamheten med medborgarnas bästa för ögonen bedrivs effektivt och säkert.

Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god internkontroll. I detta ansvar ligger att utifrån principerna för den interna kontrollen i kommunen vid behov utfärda regler och anvisningar för den egna internkontrollens organisation, utformning och funktion. Det är viktigt att detta dokumenteras och antas av nämnd. Detta görs i form av en internkontrollplan som tas fram av förvaltningen under hösten året innan och beslutas i nämnd i början av det aktuella året. Kommunstyrelsen kan även besluta om särskilda punkter som är gemensamma för hela kommunen och som samtliga nämnder ska ha med i sin internkontrollplan för det kommande året.

Internkontrollplanerna ska innehålla:

- Vilka processer och risker samt vilka kontrollmoment som ska följas upp
- Genomförd riskbedömning
- Omfattningen på uppföljningen (frekvensen)
- Vem som ansvarar för att utföra uppföljningen (roll)
- När rapportering ska ske.

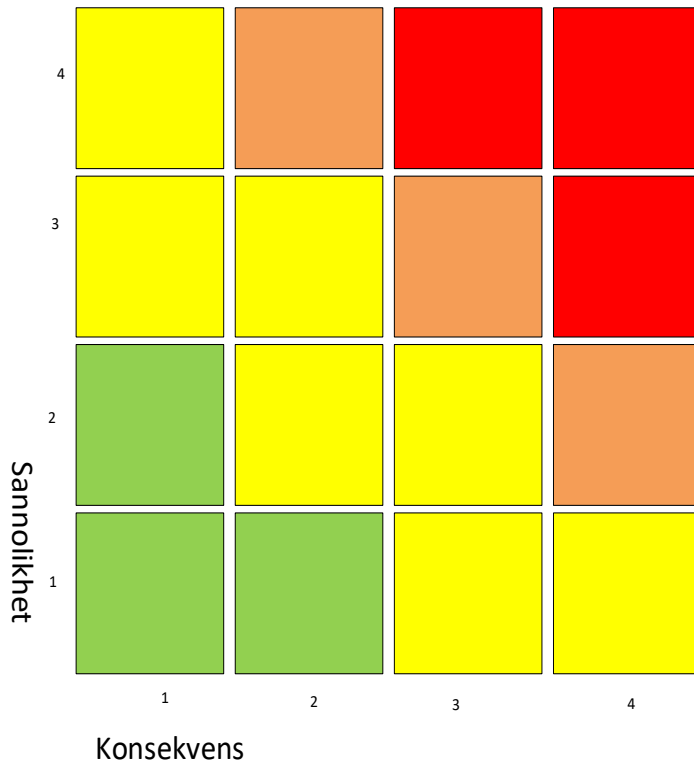
I samband med årsredovisningen redovisas sedan resultatet av internkontrollarbetet i en Internkontrollrapport för det gångna året.

Riskbedömning

Sannolikt	Konsekvens
4 MYCKET STOR - Det är mycket troligt att avvikelserna uppstår. Alternativt kan inträffa dagligen.	4 ALLVARLIG - Mycket allvarlig risk. Uppfattas som allvarlig för intressenter och/eller Arboga kommun.
3 STOR - Det finns en möjlig risk. Alternativt kan inträffa varje vecka.	3 BETYDANDE - Uppfattas som betydande för intressenter och/eller Arboga kommun.
2 LITEN - Riskerna är liten. Alternativt kan inträffa varje månad.	2 MÅTTLIG - Uppfattas som måttlig risk för intressenter och/eller Arboga kommun.
1 LITEN - Riskerna är liten. Alternativt kan inträffa varje månad.	1 MINDRE - Obetydlig, försumbar risk för intressenter och/eller Arboga kommun.

Uppföljning

Ekonomi

Handlar utanför gällande avtal/LOU och LUF (KS)

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	3	3

Kontrollmoment (IKP)	Status	Bedömning
Inköpen sker enligt de upphandlade avtal (KS)		

Beskrivning:

Inköpen sker enligt de upphandlade avtalen

Vad ska kontrolleras? Inköp stämmer överens med avtal

Hur ska kontrollen genomföras? Granskning av sammanställning i Raindance leverantörsreskontra med fokus på stora volymer och att täcka flera verksamhetsområden.

Vem kontrollerar (roll)? Ekonomichef ansvarar för att kontrollen genomförs. Ekonom tillsammans med medlem i Inköpsgruppen ansvarar för att genomföra kontrollen.

Kontrollfrekvens? En gång per år.

Hur dokumenteras kontrollen? Redovisning i internkontrollen.

Kommentar:

Vid en övergripande granskning av inköp gjorda under 2023 kan vi konstatera att en del inköp sker utanför gällande lagstiftning och avtalstrohet följs inte. För ökad leverantörstrohet sker uppföljning av leverantörsfakturer för att granska förvaltningarnas beställningar av varor och tjänster så att de motsvarar gällande ramavtal. Enheten arbetar vidare med uppföljning av fakturer genom granskning av flera lokala leverantörer där inköp genomförs, resultatet följs upp av ekonomichef och information sker till chefer. Förutom dessa åtgärder planeras en utbildning: Att beställa rätt, där ekonomichef tillsammans med medarbetare arbetar fram e-Learning som stöd till chefer vid planering, beställning och uppföljning av varor och tjänster.

Under 2023 har även enheten Ekonomi och Styrning arbetat i samverkan med Upphandlingsenheten för att påskynda utvecklingen av en förändrad inköpsorganisation genom att vara pilotkommun för att implementera en ny inköpsorganisation i första läget på Barn- och utbildningsförvaltningen.

Vi följer och stödjer Västra Mälardalens kommunalförbund i deras uppdrag att arbeta vidare med kravspecifikation för e-handel med ett gemensamt beslut för genomförande. Det pågår även kunskapsinhämtning från systemleverantörer och andra kommuner som genomfört liknande processer.

Åtgärd (IKP)	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Kontinuerlig uppföljning leverantörs- och avtalstrohet	2024-12-31		

Kommentar:

Fortsätta med manuella analyser genom bland annat stickprov i avvaktan på e-handel, utbildningsinsatser och systemverktyg för den sk skpenden.

Att beställa rätt- utbildningsinsats	2024-12-31		
--------------------------------------	------------	--	--

Kommentar:

E-learning som stöd för planering, beställning och uppföljning av varor och tjänster. Undersöka möjligheter och ta fram ett koncept under 2024.

Implementera ny inköpsorganisation	2024-12-31		
------------------------------------	------------	--	--

Kommentar:

Arboga kommun är pilot för införande av ny inköpsorganisation i samarbete med upphandlingsenheten på VMKF. Implementeringen har påbörjats inom barn- och utbildningsförvaltningen.

Administration

Att lagstiftning offentlighetsprincipen inte följs

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment (IKP)	Status	Bedömning
Att reglerna för att säkra offentlighetsprincipen och sekretesslagens regler följs (KS)		

Beskrivning:

Att reglerna för att säkra offentlighetsprincipen och sekretesslagens regler följs

Vad ska kontrolleras? Registrerade handlingar i W3D3.

Hur ska kontrollen genomföras? Slumpvis valda ärenden, gallring av ärenden som är relevanta för granskning. Sedan väljs fem ärenden som kontrolleras enligt gällande matris.

Vem kontrollerar (roll)? Kanslichef ansvarar för att kontrollen genomförs på övergripande nivå. Registrator från annan nämnd genomför kontrollen.

Kontrollfrekvens? En gång per år.

Hur dokumenteras kontrollen? Resultat av ifylld matris rapporteras i Hypergene.

Kommentar:

Handläggare på socialförvaltningen har gjort en stickprovskontroll av KS diarie, avseende regler för att offentlighets- och sekretesslagen efterlevs.

Slutsatsen av kontrollen är att kommunstyrelsen har ordning på sina rutiner enligt offentlighet- och sekretesslagen.

Åtgärd (IKP)	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Åtgärd inte nödvändig	2023-12-28		

Felaktiga delegeringar genomförs

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment (IKP)	Status	Bedömning
Åtterrapporering av delegation		

Beskrivning:

Åtterrapporering av delegation sker.

Vad ska kontrolleras? Att upprättad delegationsordningen följs.

Hur ska kontrollen genomföras? Slumpvis valda ärenden, granskning av ärenden som är relevanta. Sedan väljs fem ärenden som granskas mot delegationsordningen och att fattade beslut har återrapporaterats till berörd nämnd.

Vem kontrollerar (roll)? Administrativ chef ansvarar för att sammanställningen genomförs. Se ansvarig som utför kontrollen.

Kontrollfrekvens? Två gånger per år inför delår och helår

Hur dokumenteras kontrollen? Rapporteras i Hypergene.

Kommentar:

20 delegationsbeslut har slumpats fram av 76 diarieförda delegationsbeslut. Av dessa har fem valts ut för kontroll. Två av ärenden avser anställningar, ett avser tecknande av avtal, ett uppsägning av avtal och ett avser beslut om samråd.

Samtliga beslut är fattade av behörig delegat, inrapporterade till diariet inom rätt tid och rapporterade till nästkommande nämndssammanträde. Inget av besluten innehåller uppgift om vilket avsnitt i delegationsordningen som avses.

Åtgärd (IKP)	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Översyn matris	2024-08-31		

Att kommunen kan gå miste om statliga medel

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	2	3

Kontrollmoment (IKP)	Status	Bedömning
Kontroll ansökan statliga medel		

Beskrivning:

Att kommunen ansöker och redovisar de statsbidrag som är i linje kommunens mål?

Vad ska kontrolleras? Att nämnder/styrelser identifierar, utvärderar och söker de statsbidrag som ligger i linje med kommunens mål från:

- Kammarkollegiet
- Socialstyrelsen
- Skolverket
- Sveriges Kommuner och Regioner
- EU
- Övriga statliga myndigheter, nämnder och råd.

Hur ska kontrollen genomföras? Säkerställa att identifierade statsbidrag som finns tillgängliga har sökts. Beslut om ansökan har fattats av nämnd/styrelse. Beslutet omfattar även ställningstagande till medfinansiering och övriga åtagande som finns i ansökningshandlingen.

Statsbidraget redovisats och återrapporterats enligt gällande anvisningar. Finns det någon del av statsbidraget som har/ska återbetalats?

Hur har statsbidraget påverkat målpåfyllelsen?

Vem kontrollerar (roll)? Förvaltningschef ansvarar för att kontrollen genomförs i samverkan med ekonom.

Kontrollfrekvens? En gång per år.

Hur dokumenteras kontrollen? Redovisning i internkontrollrapport.

Kommentar:

HR chef har ansökt statliga medel från Omställningsfonden och Kammarkollegiet och fått bidrag. Dessa kräver ingen återrapportering.

Samhällsbyggnadschef har fått bidrag från Länsstyrelsen för så kallad LOVA-bidrag. Återrapportering ska ske varje september fram till 2025. Arboga Kommuns egen finansiering är 20% av projektet. Kommunen är återbetalningsskyldig om rapportering eller egenfinansiering ej följs. 2023 har inga kostnader uppstått.

Näringsliv och Turism söker varje år ett bidrag från Region Västmanland för med namnet "Kommersiell service hemsändningsbidrag". Bidraget ges för kommersiell service på landsbygden och i detta fall till lanthandel. Detta bidrag söks i efterhand vilket betyder att vi inte är återbetalningsskyldiga. Vår egen finansiering är 50%.

Kommunstyrelsen får även ett bidrag från MSB för krisberedskap och civilt försvar. Denna redovisas årsvis till Länsstyrelsen men ingen återbetalningsskyldighet har förekommit.

Gällande redovisningsregler följs.

Ansökan om statliga medel som kräver någon form av åtagande i form av medfinansiering kräver ett aktivt ställningstagande i form av ett formaliserat beslut. Målpåfyllelsen för medlen får anses som positivt.

Åtgärd (IKP)	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Beslutsprocessen	2024-01-31		

Kommentar:

Beslutsprocessen behöver ses över när vi tar emot statliga eller andra medel som innebär krav på medfinansiering från Arboga kommun.

Brister i informationssäkerheten (KS)

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	3	4

Kontrollmoment (IKP)	Status	Bedömning
Att utveckling av informationshantering kopplat till digitalisering sker på ett systematiskt och kvalitetssäkrat sätt.		

Beskrivning:

Vad ska kontrolleras?

- Informationssäkerhetspolicy
- Systemkatalog

Hur ska kontrollen genomföras? Informationspolicy upprättas och beslutas under året. Systemkatalogen är uppdaterad och att administratör finns angivet för varje enskilt system.

Vem kontrollerar (roll)? Digitaliseringssamordnare tillsammans med lokalt IT-råd.

Kontrollfrekvens? Årlig genomgång.

Hur dokumenteras kontrollen? Dokumenteras i åtgärder i Hypergene i Internkontrollplanen.

Kommentar:

Kommunfullmäktige beslutade 2023-11-23, § 171, dnr 367/2023, att anta informationssäkerhetspolicy för Arboga kommun.

Informationssäkerhetspolicyen är ett övergripande dokument som redovisar Arboga kommuns mål och principer kring informationssäkerhet samt hur ansvaret i dessa frågor är fördelat.

Systemkatalogen för kommunstyrelsen är uppdaterad och att administratör finns angivet för varje enskilt system.

Åtgärd (IKP)	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Kontinuerlig uppföljning och vidareutveckling av systemkatalogen	2024-12-31		